ՔՍԱՆՈՒԵՐԿՈՒԵՐՈՐԴ—ՏԱՐԻ—ԹԻՒ—1468—ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ—29—ՆՈՅԵՄԲԵՐ—1873

ՊԱՅՄԱՆՔ

Տարեկան գին Կ. Պոլսոյ համար 180 ղշ.
» Գաւառաց » 10 ՄՃ
Վեցամսեայ Կ. Պոլսոյ » 90 ղշ.
» Գաւառաց » 5 ՄՃ
Յաւելուածոյ թերթի գին 50 փր.
Ծանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 ղուրուշ, երկու անգամի համար 2 ղուրուշ, աւելի անգամներու համար պատ սակարկութիւն կըլլայ։

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ՊԱՅՄԱՆՔ

Դուրս գրուած լրագրաց համար ծախքը խմբագրութեան վրայ է։
Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ և իցէ գրութիւն խմբագիր —Յովհաննէս ... ուղղուի, Կ. Պոլիս, Չինիլի խան, Մասիսի գրասենեակը։
Յանձնուած ծախքը չինուելու նամակ չընդունուիր։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 29 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզ 3 դեկտ.

Պազէնի դատին պաշտպանողական փաստաբանութիւնները կը շարունակին։ Կը կարծուի թէ չորեքշաբթի օրը վճիռը կը տրուի։

Փարիզ 3 դեկտ.

Զրոյց կայ թէ կառավարութիւնն յառաջիկայ տարւոյն 750 միլիոն ֆրանքի փոխառութիւն մը պիտի ընէ։

Իտալիոյ եկամտացեաց բաժինը 116.75։

Պէրլին 3 դեկտ.

Պօրսան թալէն և քանի մ՚անկախութեանց պաշտօնատուն գիներն իջան։

Մադրիտ 3 դեկտ.

Վիքթորիա չոգենաւին Գարթաճէնի տանիք չափ անձինք Ալմերիայի կառավարութեան յանձնուեցան։

Քաղաքէն եկած վերջին լուրերը ապստամբներուն շղթեներուն և ուրեւէ ապստամբ են։

Բերլինէն 7 դեկտ.

Կառավարութիւնը ամբողջական ընդհանուր ընտրութիւնը կատարել հրամայեց։

Թէհրան 3 դեկտ.

Կը հաստատեն թէ Պ. Ռէօյթէր իր ... չհաստատելով, գլխաւորապէս հասարակային շինութեանց վերաբերեալ երկու պայմանները գոհ հրաժ. Շահն առաջ գործադրել պիտի ուզէր Շահին կառավարութիւնը Պարսից Ռէօյթէրի դէմ բողոքել եւ՝ ինչ հետ բրած պայմանադրութիւնն խզել, որոնք և ջնջեալ համարակեց։

Վաշինկթըն 3 դեկտ.

Կառավարութեան ժողովին առաջարկութիւն եղաւ Քուպայի ապստամբներուն իր - քն պաշտպանող ծանելու, բայց կառավարութիւնը հերքեց և մերժեց ալ ընդունել։

Կը կարծուի թէ Վիրճինիուս շոգենաւը եւ պիտի տրուի Քուպայի իշխանութեանց կողմէ։

Ալեքսանդրիա 3 դեկտ.

Վերջին փոխառութեան հաշուոյն մէջ յանձնուած չորս միլիոն լիրա տալ Եգիպտական կառավարութեան, որպէս զի ընելիք ներկայ վճարները կարենայ հատուցանել։

Լոնտոն 3 դեկտ.

Զանձնեան զօրաց Լոնտոնէն եւ քաղաքին մենալ Հէնրի Լոնտոնի Սուլթան Սեն մեծ եղբայրը, որ ապստամբած էր Անգլիոյ դէմ, իբրեւ գերի կամ բանտարկեալ եւ անդրիական զօրքերը Լոնտոնի բերդը փոխադրել քանդեցին, զոր վերջէս ապստամբը գրաւած էր։

Փարիզ 3 դեկտ.

Դուքն Մաքմահոնի փառաւորման գ. Լօսօ ծառայութեան յաւակնութիւն ընելով հրատարակել յանձնը թէ ամբաստանեալը մինչեւ վերջին իր գործոյն կատարման կը կարծուի թէ չորեքշաբթի օր վճիռը կը տրուի։

Լոնտրա 9 դեկտ.

Օսմ.	Թռնտ.	47 4/16
փոխ.	1865	63 3/4
»	1869	56 7/8
»	1871	61 3/4
»	1872	80
Անգլ.	Թռնտ.	92 3/16

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մոցյաշաբաթ Պարսից դեսպան Մոհսին խան փոք խիկեան մեծ սպարահանդէս մը պիտի տայ իր Կ. Պոլսոյ դեսպանական պալատին մէջ ահբրութեան բոլոր նախարարաց, օտար դեսպանաց և այլ եւ այլ աղնիւ երեւելեաց։

Կըսուի թէ 300էն աւելի անձինք հրաւիրեալ են։

Դաւառական ժողովոց անդամներէ շատեր՝ մերթ ընդ մերթ եղեւալ պաշտօնակալութեանց իրենց պաշտօնին գլուխը չգտնուելով, և այս պատճառաւ դաւառական ժողովոց գործերն ետ մնալով, քանի մը գաւառաց կուսակալներուն բրած գիտողութեանց վրայ Բ. Դուռն Նախագահական հրամանագիրը ղրկեց ամէն դաւառաց կուսակալներուն, որպէս զի պաշտօնէութէ դաւառական ժողովոց անդամներուն բացակայութիւնը կարճ պայմանաժամով ըլլայ, և ով որ պայմանաժամէ յանցանէ իբրև իր պաշտօնին գլուխը չներկայանայ, այսպէս անդամակցութիւնը մ՚ըլլայ եւ այս՝ ինչպէս հրամանեալ համարուի և տեղը անմիջապէս ուրիշն ընտրուի։

Անցեալ շաբաթ օրը խառնիճաղ մարդասպանութիւն մ՚եղաւ Հնտեհայ պարտէզները։

Ծանր անուն 65 տարեկան յոյն հովիւ մը, որ արքունի նաւարանի բանտարկեալները մէջ կը ծառայէր, հոլելի տան մը ապէնէն անցած ժամանակ, տան տէրն եղող հրեայն կասկածելով որ ներս մտնէ և կլաւ փայտ, գործ. ստուգեցին որը շարաթ ըլլալով իրենք չէին կրնար փակել։ Հովիւն պաշտօնեայն երկոտքու մախթեալ ըլլալով չընդունելով հրէին առաջարկութիւնը։ Ասոր վրայ հրեան կատղելով հասա փայտ մ՚առած կըշարծակի հովուին վրայ և այնպէս ուժգին հարուած մը կուտայ խեղճին գլխուն որ հոն կեցած կը մեռնի։

Հրեայն կը ձգէ կը փախչի, բայց ոստիկանութիւնն ետեւէն իյնալով ու փնտռելով Օռէօս երկաթուղի վրայ եղող Պէօյուքի սոցին սահմանին մէջէն կը գտնէ և ոստիկանութեան դուռը կը տանի։

Աչէնտայնդրէյէն կը գրեն թէ անցեալ շաբաթ Գաւառէն մէջ ներշնչող գողութիւն մ՚եղեր է։ Պ. Քոստան անուն գործարանատէրի մը ցերեկն իր սպասաւորաց հետ մաճառանոց գալով կերակուր ուտելու գնացած միջոցին, փոխանակ ղրկելու 30060 լիրայի գոհարեղէն գողացեր են։

Այս յանդուգն գողութիւնն ընողները ցնցեալ փոխադրութեան մեծ գինեատուն մը փորձելով, գետնին տակէն հոնեղ բացեր են մինչեւ փոխառատուն տակը, և անկէ մտնելով իրենց չար գործողութիւնն ի գործ դրեր են։

Եգիպտոսի ոստիկանութիւնն ամէն ջանք ՚ի գործ կը դնէ գողերը գտնելու, և կըսուի թէ ձեռքն այս գողութեան պատասխանատու բռնած է ոստիկանութեան վերատեսուչը։

Պէրլինի լրագիրները կը ծանուցանեն թէ Պէրլինի Պանքային մէջ ալ յանդուգն գողութիւն մ՚եղած է։ 20 տարեկան իբր հոն ծառայող պաշտօնեայ մը հետոյ, որոյ վրայ Պանքային անօրէնութիւնը մեծ վստահութիւն ունէր, և այս պատճառաւ դիւանները ալ հոն կենալու արտօնութիւն տուած էր անոր, Փէշթ պաշտօնեան 300 թալէրնոց պորթֆէյ պարպելով անկէ պղինձ դրամ լեցուցեր է։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

ԽՕՃԱՄԸ ՈՍԿՈՒՈՅՆ

28 Նոյ.	չորեքշաբթի իրիկուն	53.20
29 Նոյ.	հինգշաբթի առաւօտ	
	բացուելու	53.14
	կէս օր	53.36

Կ. Պոլիս 28 Նոյ.

Սօսիէթէ Ժէնէրալի բաժինք Անգ.		լիր.	8.40
» փոխանակութեան	»		4.30
Կ. Պոլսոյ Պանքային	»		5. 5
Պրէտի Ժէնէրալ	»	Օսմ.	10.12
Պրէտի Օթոմա—Թիւրք			3. 20
Երկաթուղեաց հին		Ֆր.	120 50
»	նոր		61
Փոխ. 1863		»	343
» 1865		» »	348
» 1869		» »	387 1/2
» 1872		» »	82
Թրամուէյ		Օսմ. լիր	10.

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ
28 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Անգլ. լիրա	ղուրուշ	111.
Նափոլէոն ոսկի	»	87. 24
Աւստրիոյ ոսկի	»	90
Պոլոնիա	»	51. 25
Հինգ Ֆրանք	»	—
Լոնտոն	»	104 40
Փարիզ	»	120 20

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ինչպէս որ երեքշաբթի առաւ թուով ծանուցեր էինք, Ներքինի Քաղ. Ժողովը նոյն օրը Պատրիարքարանը գումարուելով նախ իր դիւանը կազմեց հետեւեալ կերպիւ.

Վեհ. Սիմոն Էֆէնտի Մաքսուտեան ատենապետ.

» Ալաւրէն Ս. Էֆէնտի Ցատեան փոխ ատենապետ.

Մեծ. Միքայէլ Էֆէնտի Ճամկեան ատենադպիր

» Սիմոն Էֆէնտի Միքայէլեան փոխ ատենադպիր

Ասոր հրօնական ժողովոյ հետ միանալով, գաղթին քաղաքականութեան Օրթագիւղի քարոզիչ Տէր Նիկողոս եպիսկոպոսը անդրանայ կնքեցին։

Այս ընտրութիւնէն անմիջապէս ետքը ատենապետը մը չընտրելով ու ատորոյ քանոնով Դարու քէհեայքն յանձնեցին որ երէկ Բ. Դրան ներկայանայ։

ԿԱՐԾ ԽՆԴՐՈՅ

Սահմանադրական ազգի մը կեանք ժողովրդեան մ՚օրինաց խարիսխներն են փոխադարձութիւնն ու քուէն։ Փոխադարձութիւնը խնդրոյ ծաղր կը մտնէ, անոնց ամէն կողմերը կը խուզարկէ, դատաւորներն երեւան կըհանէ, մութ կէտերը կը պարզէ, կը լուսաւորէ. ՚ի մի բան խնդրոյ բոլորն է, ուր կը դարձ և կը մաքրի ամէն բանէ. իսկ քուէն փոխադարձութեան արդիւնքը կամ վճիռն է։

Երբ խնդիր մ՚առանց փոխադարձութեան քուէի կը դրուի, անկատար է, փտած զի առանց քննութեան վճիռ տալն օրինաց հակառակ է։ Բայց երբ առանց քուէի սակ փոխադարձութիւն կըլլայ, խնդիրն անդամ կը մնայ, վասն զի վճռուած չէ։

Այս սկզբունքն որչափ քաղ ճանչնայ ազգ մը և զայն յարգէ, այնչափ իր սահմանադրական սրամտութեանց ուժը կը բազմապատկէ, ժողովոյ անաչառ վստահութիւնը կը հաստատէ, և ժողովրդեան շահն ու դատը կապահովէ։

Մեր Ազգը՝ Սահմանադրութիւն մ՚ունենալէն ՚ի վեր այս սկզբունքն ընդունած և իր օրինաց մէջ փոփոխել տրամադրութեանց կարգին անցուցած է։ Հետեւապէս և իր ազգային պաշտօնեայ կամ ժողով նմէ այս օրինաց հակառակ վարուի, Ազգին և Սահմանադրութեան անհաւատարիմ է, չըսենք աւելի։

Յաղագ մ՚երբ օրինաց այս սկզբունքը չյարգեր, պիտի հետեւի ոչ Սահմանադրութեան գործադիր մարմին է և ոչ իր ազգին և ժողովրդեան ներկայացուցիչը, այլ պարզապէս բռնաւոր մը, որ իր անհատական կամքին

իրրև ազգերը կը ներկայացնէ , և կը բերնէն ելած հրամանն իբրև օրէնք գործադրել կուզէ ։

Այդ այժմ Ընդհանուր ժողովն՝ այս վերջին ժամանակներս այս օրինաւոր սկզբանց չըյանուկէն դուրս ելած է օրինաց հակառակ գիրքի մը մէջ մըտած է. և որքան ալ արտաքին պարագաներու ազդեցութեներն այդ ձևն առած ըլլայ , բայց և այնպէս մեղադրանքէ զերծ չկրնար մնալ ։

Խրիմեանի հրաժարականը վերաբանութեան ենթարկելու , քուէի դրուելու և բաղդատական առաւելութեամբ չընդունելու։ Մինչդեռ օրինաց հրաժարեալ Ազգ. ժողովը հրաժարականն և Խրիմեանի առաջարկութիւնը խնդրոյ կարգն անցուցանելով վերջին ժողովոյն մէջ երևափոխանութիւնը միայն կար, իսկ խնդրոց կարգը չկար . . . .

Խնդրոյ կարգը չկրնար փոխուիլ բայց միայն Ընդհ. ժողովոյ մէջ մեծամասնութեամբ ու քուէով. Երբ Ցերադասին կամ Նոր Բաղ. ժողովոյ ընտրութեան խնդիր եղաւ և յաւելցուցեր այս տեսակ խնդրոյ համար մեծամասնութիւն եղաւ և քուէի դրըւեցաւ ։

Ամենք օրքան կուզեն թող բանն թէ վերջին Ընդհ. ժողովը Սահմանադրութեան նման ըլլալ ։ Ոչ, այնպէս չէ . Ընդհ. ժողովոյ ձեռքը Սահմանադրութիւն մը կայ, զոր անբռնութիւնը վաւերացուցած է, և իր վերջին հրամանագրին մէջ ալ՝ թէև Ցերադասին և Բաղ. ժողովոյ ընտրութեան խօսք կ'ընէր, բայց այդ այն Սահմանադրութեան համեմատ ըլլալը կը պահանջէր ։

Կա՞յ արդեօք երեսփոխան մը՝ որ անգէտ ըլլայ Սահմանադրութեան 87 րդ. յօդուածին որ կը տրամադրէ թէ «ժողովը մը լու մը քննութեան և անոր վրայ ներկայ ժողովականաց կարծիքը հաւանութեան վերջը քուէի կը դրուի և ձայնից առաւելութեամբ որոշում կը տրուի »։

Երբ [illegible] կ'ըլլայ , Ընդհանուր ժողովոյ ներկայացեալ ամեն տեսակ խնդիր իր մէջ կը բովանդակէ , հետևաբար ամենն ալ առանց բացառութեան վերապահեալ յօդուածին արամադրութեան ներքև կիյնան, [illegible] որ ալ գտնե քանի որ Ազգ. Սահմանադրութիւնը անբռնութիւնը վաւերացուցած և [illegible] տրամադրութեան համաձայն փոխուիլ հրամայած է բացարձակապէս ։

Խնդիրն այսքան մեկին և պարզ ըլլալէն վերջը , տարակոյս չմնար որ Ընդհ. ժողովը կրկնապէս պատասխանատու է ։ Պատասխանատու է ազգին առաջ՝ որ Սահմանադրութեան անխախտ պահելու պաշտօնն ու պարտաւորութիւնը չկատարեց խղճի մըտօք և հաւատարմաբար . պատասխանատու է ցերութեան առջև , որովհետև Անոր վաւերացուցած Սահմանադրութեան 87 յօդուածին հակառակ վարուեցաւ ։

Ուրեմն մեծ կուսակցութիւնն և բացառութիւն պահանջեցին դիտմանէն Մաղաքեան էֆէնտի և մէկ քանի յառաջդիմականք . վասն զի մեր ենթադրեալ հայ կլանիկներ որ այս կերպ գրութիւն մ'ունի կը տանի ազգն ու անոր իշխանութիւնը։ Մէկ չհետևաեկոր ալ այսօր քանի մը խըռովարար և չահադէտ անձինք դըծը հօն հասցնելէ եանը , վասն զի ալ խուժը մը մարդիկ՝ թերևս մի և նոյն խռովարար և չահադէտներն՝ ուրիշ տեսակ փդռափոխ մը յանուցանելով ակրութիւնը պարտաւորեն մեր ազգին առած առանձնաշնորհութիւնը յետս կոչել ։

Նոյն օրն Ատենապետ էֆէնտին առանելով որ Մաղաքեան և ուրիշ մէկ քանի երեսփոխանք խօսք կուզեն խնդրոյն վրայ խօսելու , հանութիւն չտուաւ և ատենապետներուն խօսքն ընդմիջելով՝ առարկելով թէ խնդրէն կը շեղին։ Բայց ատենապետ էֆէնտին որոշեց չպարզեց թէ ո՛րն էր այն կէտն՝ որ երեսփոխաններ խնդրէն կը խոտորէին . որովհետև մենք կը գիտէինք որ ոչ միայն խընդրէն մազի չափ չէին շեղեր , այլ ուղղակի Սահմանադրութեան մէջ մնած՝ արդարութեան և խղճի պարտք մը կատարել կուզէին, որպէս զի ոչ անբռնութեան և ոչ ազգին առջև պատասխանատու մնան ։

Ատենապետ էֆէնտին գէթ ներելու էր այն հրաժարեալ երեսփոխանին՝ որ ազգային և սահմանադրական նախանձայուզութեամբ այն օրուան խնդրոյն [illegible] ընդմէջ կուզէր հասարակ բանաւոր վարուելով ։ Այս կերպ փառասիրութեան մը կարօտ էր ոչ միայն այն օրուան խնդիրն , այլ և Ընդհ. ժողովն, ինչու որ, եթէ սաստի խնդիր մ'ալ յանդուգն ալ աւելի աննման , չառ նիստեր միայն գրաւէ , և ո՛ գիտէ [illegible] այն ժամանակ այդ երեսփոխանին համարն ունեցող ըլլալով խնդիրն ընդ երկար կախ մնալ մնալ . բայց այն օրն եթէ իր [illegible] փոխանակ երևան հանէր , [illegible] մեծ ծառայութիւն մ'ըրած կըլլար ։

Եթէ անվիճարանելի խնդիր կըրնայ ըլլալ Ընդհ. Ժողովոյ ներկայացեալ խնդրոյ մէջ , հիմակուընէ պէտք է տպագրուի , որպէս զի Սահմանադրութեան մէջ վիճարանելի և անվիճարանելի խնդրոց համար յօդուած մ'ալ աւելցնել փոփոխութեան ժամանակ, և Սահմ. 87րդ յօդուածը սրբագրուի . . . ։

Հարց ազգն այս տեսակ երևոյթները ուշադրութեան վերջը , ամեն մարդ կրնայ մակաբերել թէ ո՛ր կէտերը Սահմանադրութիւնը՝ ինչ կերպարանք կառնէ ժողովոյն վճռակներու գիրքը , և ինչ կըլլայ ազգին պատիւն ու իրաւունքը ։

Արդարև խօսելով , վերջին ազգային անցից պատասխանատուութիւնն իր բոլոր ծանրութեամբն Ընդհ. ժողովոյն վրայ կիյնայ, այն անտարբեր վարմունք և [illegible] ընթացքէն քաջալերութիւն գտնելով քանի մը խըռովարար Զօլիկեանք Սահմանադրութեան անունով Սահմանադրութիւնը հարուածեցին . Ընդհ. ժողովոյ անանուն Ընդհ. ժողովն ապօրինաւորութեան մէջ ձգեցին, և ազգին անունն աղօտ խոտել ու անպատուելու յանդգնեցան ։

Ըստ մեզ Ընդհ. ժողովն այս արատն իր վրայէն ջնջելու համար՝ պարտի նախ [illegible] կարգը կըլլէ ձևով աւնել , որպէս զի վերստին Սահմանադրութեան շրջանակին մէջ մնայ . երկրորդ՝ քննել յանձնաժողով մ'անուանել՝ և այսքան վրդովմանց, խռովութեանց և անկարգութեանց հեղինակները խիստ քննութեան ենթարկել և ըստ օրինի պատժել , որպէս զի ազգին մէջ պառակտումն տեսի [illegible] և Ընդհ. ժողովոյն ալ անհաստատական կերպ խաղալիկ չըլլայ ։

ՕՐԱԳՐԱՑ ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Օրագիրք՝ իւր շարաթ առաւր թըղթոյ անուանի սուտեաց շարք մը հրատարակելով՝ Արևելեան փոքր խմբագիրն ոչ վերջ յայտնած էր Այս երեսփոխանի առաւր Արևելեան փոքր մէջ տեսանք որ փոքր յարգոյ խմբագիրը փոխանակ Օրագրոյ չվճռա-կան սուտերեանց վրայ խնդրէ , ընդհակառակն կը հաստատէ թէ այն սուտերեանց հեղինակը նոյն ինքն Օրագրոյ խմբագիրն եղած է , « Հաճերեալ մարդոց բերան թէ Աղեքսանդրեան քաղ յաղթեր վարձեր «համար 2—300 ոսկի կայ , և յետոյ ալ և նոյն բանը Մարկոսին կամ Եկեղեցիին ականջին հասցնելէ վերջը՝ «բռնել անտէգ և ինքն բռնել այս տու. այն կարծ թէ նա այս բանը Մարկոսին կամ հիւրոկանէն լսեցի , որ «կատարեալ խաբէութիւն է» եւայլն եւայլն ։

Օրինակ խմբագրին երեկուան Մէգոնի մէջ ալ նման մը հրատարակելով հետևեալ հարցումները կընէ Օրագրոյ խմբագրին .

«Արդէն, Դու չէիր որ Փիւրքին խանի գիրերուն մէջ ինծ բերի թէ կ՚վճռածնոց կոմիտէին պաշտպանելու համար . . . անձէ առնու 40 բոլ կառնես ։

«Դու չէ՞իր ինծ բաղը Արքէպրոյի Մանուկին պեհարանը թէ հակառակորդները քեզ համար 150 ոսկի համարանակեր և Դ. Գ. էֆէնտին յանձներ են՝ քեզ արդարանալ Մամուլ մը դներու համար, զոր հրատարակելու ալ ուզէ առնել ։

« Դու չէ՞իր ինծ բաղը որ այս խնդրոյն մէջ միայն Գ. Փ. էֆէնտին 43 ոսկի և Մ. Եղիազարո 5 ոսկի տըւած են քեզի։

«Դու չէ՞իր ինծ բաղը որ փափաքած էֆէնտին՝ի գին «Բազմավէպին» անուն 30 երեսան տարին հրատարակութեան՝ 30 ոսկի առած է քեզ։

«Դու չէ՞իր ինծ բաղը՝ որ . . . . . առած և Կամաթէկոյ խնդրոյն մէջ ! . . պահանջած , առած և մնացած բաւականներու ատեն գնելու համար Հ. և Մ.* էֆէնտիներն ձեռք առած ես։

«Այս այժմ մեր նկատները առանց են և կը հրատարակեմ , բացարձակ քեզ , Օրագիր , յորդորելով քեզ որ գու ալ եթէ պատիւ ունիս , ինծ գէմ գատ բանաս Գատիկանութեան պատուական ատեանը , ուր կամ ես կը պատժուիմ բացատրութեամբ և կամ դու կը պատժուիս բացատրութեամբ»։

Այս ազգագա. յայտնութեանց վրայ մեր կարծանք խորհրդածութիւն ընելն աւելորդ կը համարինք ։

ՄԵԾ. Ա. Մ. Գուրգէնեան ԷՖԷՆՏԻԻ

յօդուածին շարունակութիւնը

(տես Թիւ 1466)

Գանք հիմա Տաճկի դրոց պատմութեան մեր համառօտ պատագրըքին վրայ Փառուերագին քննադատած կէտերուն ։

Նախ պատմութեան վրայ ընդհանուր դիտողութիւն մը ընենք, որմէ պիտի իմացուի մեր պատագրըքին՝ իրրև պատմութիւն՝ պատմագրական յատկութիւնը , որուն չհաւնելը կը ցուցնէ մեր քննադատը։ Պատմութիւն մը կը բաղկանայ նախ ընդհանուր դէպքերէ , որոնք իրարու հետ կապուած կը կազմեն երկրորդական դէպքերով, որ ներքինով և շրջակայ , կամ իրր դրդիչ և արդիւնք են գլխաւոր դէպքերուն ։ Բայց այս երկու տեսակ դէպքերէ , որոնք պատմութիւնը բաղկացնող էական մասերն են , իրրև անոր մարմինը և հոգին են ,

կը դառնան անոր մէջ յարակից դէպքերը և ... ըսուածներ , և կը յաւաւարին կամ կը բաց ցատքն , կը հարուեցնեն կամ կը գործարեն զանոնք ։ Առանց ասոնց պատմութիւն մը անհիւս կամ անկատար կը մնայ, որ չկարենան անփափուկ կամ նաև թողուելով բայց ե-թէ փառաւոր պատմութեան ամբողջութեան կամ միութեանը , ինչպէս են երկրորդական դէպքերը՝ դրեալ գիրքոց նկատմամբ ։ Անձանց և տեղեաց յատուկ անունք , ինչպէս նաև թուականք , բստ մասին երկրորդական, և բստ մասին պատահական դիպուած կարգէն են , նա մանաւանդ կան որ գլխաւոր դիպուած կարգէն են ։ Այս համառօտ դիտողութեներէն ինքնին կը տեսնուի թէ ո՛ր տեսակ դէպքերը պարտին մեծ մասը կազմել , և որո՛նք կրնան բստ տեղւոյ և բստ հարկի զանց առնուիլ ։

Ինչպէս ամեն պատմութիւն, նոյնպէս Տաճկի դրոց պատմութիւնը կը բաղկանայ այս այլ և այլ տեսակ դէպքերէ ։ Անոր մէջ ալ կան գլխաւոր , երկրորդական և պատահական դէպքեր , նաև անձանց և տեղեաց անուններ և թուականներ ։ Բայց այս պատմութեան նկատմամբ գիտողութեան արժանի կէտ մը կայ , որով միայն այս պատմութիւնը կը տարբերի հասարակ պատմութենէ մը, այն են հրաշքները՝ որ անոր մէջ գրեթէ ամեն տեսակ դէպքի հետ կը զուգընթանան ։

Արդ՝ մեր համառօտ պատմութեան մէջ յիշուած են միայն գլխաւոր և երկրորդական դէպքեր , և պատահական դէպքերէն անոնք՝ որ կը բացատրեն պատմութիւնը . յատուկ անուններէն ալ յիշուած են մեծաւ մասամբ անոնք որ գլխաւոր կամ կարևոր գեր մը կը կատարեն . իսկ հրաշքները, որ , ինչպէս բսինք, Տաճկի դրոց պատմութեան տեսակարար յատկութիւնը կը կազմեն, միայն յիշուած են այն դէպքին հետ՝ որուն վերաբերութիւն ունին . առանձին հրաշքները միայն՝ որ վերաբերութիւն չունին դէպքի մը՝ երբեմն թողուած են ։ Այսպէս մեր պատագիրքը սկզբնաւորել և կանոնով ելած համառօտութիւն մըն է հին և նոր կտակարանաց ընդարձակ և բազմամասն պատմութեան ։ Տաճկի դրոց պատմութիւնը և ընդհանուր նպատակը պահուած է մեր դասագըրքին մէջ , այնպէս որ համառօտութիւնը պատմական գիտաց ամփոփմանը կամ զեղչման, և անոր բացայայտ կարճառօտութեանը կոգմանէ , քան թէ ազքատութեան և կրճատութեան կողմանէ ։ Համոզուելու ամենայնի՝ մեր դասագըրքին ազին մաքուր կրօնական է և բարոյական օրինակ բառ գիրքին՝ առանց խառնուած անձնական բան մը ժամանակիս քննադատական առարկութիւններէն, կամ՝ բրիտանեական դըրութեանց մէկուն կամ միւսին կարծիքներէն ։ Առանք յայտնի պիտի տեսնեն անկողմնակալ քննողք։ Բայց և այնպէս Ցանաւրեան պատուելին մեր այս անկեղծ պատմութեան դէմ իր երևան յօդուածէ բարկացեալ քննադատութիւնը հրատարակեց մեզ ողէտ և մոլորական , մանաւանդ միտեալ ՚ի բողոքականութիւն , իսկ զինք զերծ բառական հմուտ կըրօնական և աստուածաբանական ուսմանց և ուղղափառ գոյնիւրով ։ Մինչ՝ք հիմա տեսնել թէ ով է և մոլորական ո՛վ է ։

Ահա Ցանաւրեան Պատուելոյն մեզի դէմ բրած քննադատութեան առաջին յօդուածը բան իւր խօս-

* Հրապարակ պատուական անձանց անունները ցանեկարար գիտնականներու մէջ բերանն առնուլ և բամբասանաց են թարկել երեսփոխան խմբագրի մ՚ինչ անուն տալ կը վայլէ ։ ընթերցողաց կը թողունք որոշել ։

Կրան խմբ.

չերակը - «Դր.քին.(մեր Ս. Գրոց պատմութեան համառօտ դասագրքին) ի երեսին մէջ կըսէ . Երգ.էք Աստուծոյ նոր օրհնութիւն մէջ Եգիպտոսի քրիստոնեայները կը կոչուէին Աւետարանի Հաւատքը (ո՛չ ... Հաւատքը) կը սորվեցնէ որ քրիստոնէական Հաւատք ընդունելով միացած անձինք Երգէք Աստուծոյ կըսեն և կը կոչուէին (կըսուին թէ կը կոչուէին), թէ և մէջերնին երկու Հոգ [illegible] կը գտնուէին. մանաւանդ [illegible] մէջ, որուն համար կըսէր, այս որդի իմ մեռեալ էր և կենդանացաւ [illegible] Երգէք Աստուծոյ կըսեն եղեր, թէ և մէջերնին [illegible] Հոգ [illegible] կը գտնուէին. [illegible] Պատուելույն [illegible] է. Հիմա [illegible] թէ այս մասին մեր Սուրբ Հայր Գրիգոր Լուսաւորիչ ինչ կըսէ . Այս Սուրբ Հայրապետին իր առաջին [illegible] մէջ զօր բուն Հրապարակ Համբերէն ազգին (Աշխարհ. էջ 437. Տպ. Վենետ. 1862) այսպէս կըսէ. «Երգ.ինչ իցեն կամք Հօր, եթէ ոչ զի զօրդ իւր մարդկան զմիածնաւոր [illegible] (Փրկութ) [illegible], և զմեկնութիւն 'ի նորա [illegible] 'ի կենդանութիւն, և [illegible] որ [illegible] է միածին, [illegible] Հաւատոյ որդւոց Պատուելին, [illegible] Հօր, [illegible] կամքը կատարողները, [illegible] Սուրբ Հայրը, ոչ թէ միայն կամքը Հոգևոր փառաւորելու [illegible] Պատուելին. [illegible], [illegible], [illegible] և ուրիշ Հայրերէ ալ վկայութիւն կրնայինք բերել, բայց [illegible] մեկնած գիրքը կը գտնուի Հիմա մեր քով.

Տեսնենք որ Պատուելին և Լուսաւորիչ [illegible] Հոգևոր էն. բայց [illegible] Լուսաւորիչ կը միայն և Պատուելին [illegible] է. [illegible] Համար [illegible] Լուսաւորիչ [illegible] (գրքերուս) [illegible], [illegible] Աստուծոյ [illegible] 'ի կամաց մարմնոյ և ոչ 'ի կամաց առն, այլ [illegible] ծնան, [illegible] այս Աստուծոյ ծնածները. [illegible] (երկինք Հօր կամքը կատարողները) [illegible] (երկինք Հօր կամքը Հոգևոր) [illegible] Պատուելին) [illegible] կը [illegible] այս խնդիրը. [illegible] Աստուծոյ է ծնեալ, մեղս ոչ առնէ . . . և ոչ կարէ մեղանչել, զի յԱստուծոյ է ծնեալ. [illegible] որդիքն Աստուծոյ և [illegible] թէ ոչ առնէ զարդարութիւն, չէ նա յԱստուծոյ (Ա Յովհ. Գ. 9—11). [illegible] Պատուելույն այս [illegible] ոչ Լուսաւորչական է, ոչ Աւետարանական, այլ կամ գնոստիկեան է կամ [illegible]:

(Շարունակելի)

Կ. Պոլիս 27 Նոյ. 1873
. . . Խմբագրապետ Տէր.
Մեր Աւետարանական [illegible] միջոցաւ Թէքիրտաղի մէջ կատարուած պատիւ մը ներածական [illegible] գրուած [illegible] մը [illegible] Նոյն [illegible] մեծարգոյ [illegible] և [illegible] թեանց իբր թէ [illegible] Հրապարակութիւններ՝ [illegible] Համայնքներուն կողմէ՝ [illegible]

[illegible] (մաքրեն) [illegible] մէջն այսպես Համապարակութեան, այլ [illegible] են նաև նոյն իսկ Աւետ. Եկեղեցւոյ. [illegible] ուղեն, [illegible] մէջ [illegible] Աւետարանականներուն ալ [illegible] [illegible], որ [illegible] և [illegible] մէջ [illegible] Աւետարանական [illegible] է և [illegible] բայց մենք կրնանք թէ [illegible] կը [illegible] մարդոց Նախկին [illegible] մէջը. [illegible] և [illegible] Պատրիարքարանի [illegible] անհնարութեան [illegible] աւելի [illegible].

Մենք չենք ուզեր ասոնց վրայ երկարօրէն խօսիլ այլ միայն մեր [illegible] ինչպես նաև [illegible] մեր [illegible] [illegible] և Տէր Աւետարանական [illegible] միայն [illegible] մէջ վարդապետին [illegible] Աւետարանական [illegible]

[illegible]

Մեր [illegible] կը [illegible] և [illegible] կրօն. [illegible] [illegible]

(Շարունակելի)

[illegible] սոյնաթերթը [illegible] թեանց Հետևեալ նամակը մեր [illegible] Հրատարակութեան կը խնդրեն [illegible] մեր [illegible] :

Վան 18 Հոկտ. 1873 :
. . . Խմբագիր Մասիս պատուական լրագրոյ .
1041 թւ. [illegible] մէջ [illegible] Հրատարակուած [illegible] 'ի [illegible] կը խնդրենք [illegible] Հրատարակել :

[illegible]

[illegible] Աւետարանականներ [illegible] Պատրիարքական [illegible] ալ [illegible] կը [illegible] և [illegible] մեր [illegible] Թեմին [illegible] ըսել, մինչ [illegible] մեր [illegible] և [illegible] կը [illegible] :

[illegible] Աւետարանականաց [illegible] և [illegible] մէջ [illegible] տեղեկութիւն [illegible] 19 թւ. [illegible] [illegible] Թուրքաց [illegible] և [illegible] Վարդապետը [illegible] է :

[illegible]

[illegible] Միհրդատ [illegible]

Սոցէ-Աւետիք Ա. Ե. Բ.

[illegible] Թեմին [illegible]

Պ. Պատուելիի Թէ՝ [illegible] ասել [illegible] [illegible]

[illegible] ըսել այս [illegible] :

Մնացեալը Հետևեալ Խմբ.

. . . Խմբագիր.
Աշխ. լրագրոյն խմբագրական [illegible]

նորէնութիւնը յանձն առած քննելի յառաջիկայ չորսամ օրէն (դեկտ. 1) սկսեալ պիտի հրատարակենք չորեքշաբթի եւ շաբաթ օրերը:

Մէկ օրինակին՝ գին է 50 թաղ գինը՝ 50 դահեկան թէ կ. Պոլսոյ եւ թէ Գաւառաց համար:

Բաժանորդագրութեան տեղին է Աստա ալթը Յանիկ խան մեջի բաժին:

Աղաչ ընթացից եւ հրատարակելեք ողջունեանց ջերմանգամ ողջամ ազնիւ կուզենք խօսիլ: Ձեռք ձանձրանալով գիտենք որ մեր աշխատութեան ոյժն ու մեծանայցին [illegible] մեր թերթի գիտցանք:

Խնդրեմ, . . . Խմբագիր. որ շնորհ ընէք նորին հրատարակել Ձեր պատուական լրագրոյ յառաջիկայ թիւերուն մէջ 'ի գիտութիւն ընթերցողաց հրատարակութեան եւ ընդունիք կանխաւ մեր շնորհակալեաց համար.

1873 Նոյ. 28 Մ. Փոլատեան
Կ. Պոլիս.

1873 Նոյ. 19.
. . . Խմբագիր
Ձեր պատուական լրագրոյն 1460 թիւթերթին մէջ որն որ Հրատարակութեան 1873 Նոյ. 10 շաբաթ օր, Մաքրաճեան Տ. Եփրեմ քահանային յորինած օրացոյցին մէջ հաղորդի [illegible] վրայ գիտցուած [illegible] Աւետարան [illegible] կը [illegible] կը [illegible] մէջ ոչ միայն այն է նշած [illegible] Եկեղեցական [illegible] Ձեռք [illegible] [illegible] Հրատարակութիւն [illegible] Եկեղեցական [illegible] Հրատարակիչը [illegible] Եկեղեցական [illegible]

Մեր այս փոքրիկ նամակը յառաջիկայ թերթով հրատարակելնիդ խնդրելով,
Մնամ
Տէրտէր. Մատթէ Ա. Բ.

ԻԼԱՆ

Մայլեթ Թէքլօգիա մեկ յարմարա քաղաքին օրուան 24 ժամ մէ 2 ժամին մէ 4 զբասավճարին մէ 1[illegible] մէ 4 [illegible] Եկեղեցական [illegible] 60·000 (ոսկեդինար) [illegible] [illegible] Ցորի Շարեայի [illegible]
Պօղոս Անտոնեան
29 Թշրինի սանի 1873.

[illegible] 1000 [illegible] 139 [illegible] Ցորի Շարեայի [illegible] Պօղոս Անտոնեան
28 Թշրինի Սանի 1873.

Այս լրագիրը չարաճիշ երեք անգամ կը հրատարակուի երեքշաբթի, հինգշաբթի եւ չարաճիշ օրերը ։ Բաժանորդագրութեան տեղերն են Պօլիս Ցինիլի խանը վերի յարկը թիւ 15 Աթոռի խմբագրատեղն

Իակ գործառոյ մէջ հետեւեալ հոյակապ անուանակոչները ։

ԻՋՄԻՐ. Յակիմ ագա Տէմոկեան.
ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ. Թոսթոյէֆ· Լակիճեան.
ՊՐՈՒՍԱ. Յակիմ ագա Թանկէրեան.
ԹԿՈՒՐՏԱՂ. Յարութիւն ագա Վարդևանեան.
ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՕԼԻՍ. Գէորգ ագա Մ. Ալեքսեան.
ՏՐԱՊԻԶՈՆ. Խաչատուր ագա Չէմճեմեան
ԿԱՐԻՆ. Կարապետ ագա Ջաքարեան.
ՄՈՒՏ. Մկրտիչ ագա Փոթիկեան.
ՍԱՄ. Մ. ագա Խաչիկեան.
ՖՈՒՇԱՆ Մկրտիչ ագա Ալճեան.
ՀԱԼԷՊ. Նիկոգոս ագա Տէր Սարգսեան.
ԻՐՋՆԿԱՑ. Թագէոս ագա Բազրատեան.
ՕԻՎՐԻՀԻՈՒԶ. Կարապետ ագա Վարդանեան

Ընթերցողք մեր աստիպեցնել ուշադրութիւն ուշադրութիւն ընդունելոց այս տեղերն մէկուն հետ կրնան իրենց գործերը։

A. SPONT

EXTRAIT DE LEGUMES

Ը· ՍՊՕՆԹ·

ԼԻՔՈՐԻՆ ՏԸ ԼԻԽԻՄ

Թանկերաձ (չորպանքու) գոյն եւ համ տալու։

ԳՕՆՈՒՕՐԷ

Գործածուի ընդհանրապէս.

ԹԱՔԻՕՔԱԼ

Ջրէզիվուքի ընտիր տեսակներէն

ՀԻՒԹ ՄԱՍՈՑ

Ը· Տետակ Լիխիմիկ դրութեամբ չինուած եւ երաշխաւորեալ կը գտնուի փարիզ, Ռիւ Բաձէ փողոց 7, եւ ամէն նպարեղէն վաճառօրայ քով։

TCHITLI

ՀԱՆՔԱՑԻՆՔ ՋՈՒՐ

ՋԻԹԼԻԻ

ԳՐՈՒԱԶ ԱՒՏ ՄՕՏ

Դարերէ ի հետ ամոտուելով վայելուչ

Այս հանգստացին ջուրն կրտսերի մէջ գանուած մի եւ նոյն կարգի ջրոց ամենուն հետ կրնայ մրցիլ իր բուժական յատկութեամբ։

Կը վաճառուի մեծ եւ փոքր քանակութեամբ։ Կ· Պօլիս՝ վարձակալ ընկերութեան կեդրոնատեղին Սուլթան Համամ թիւ 11, ի Պօլիս եէնի ճամի վաճառ թիւ 16, 18, 20 եւ 22 Տէլա Սուազայի դեղարանը եւ մայրաքաղաքիս ամէն դեղարաններուն։

ԹՄՐԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԻՆ
Ա· Ս· ԻՓԵԻՃԵԱՆ

MARQUE DE FABRIQUE

EXP: 1855. MED: D'OR.

FER QUEVENNE

APPROUVÉ PAR L'ACADÉMIE DE MÉDECINE, AUTORISÉ PAR CIRCULAIRE SPÉCIALE DU MINISTRE,

ԳԻՂ ՎՒՆՎԻՆ

Բժշկական ճեմարանին հաւանութեամբ առացած, եւ պաշտօնէին յատուկ չրչաթղթականութեամբ հրատարակուած ։

Քէվէնի երկաթը (չէփիկ թօնիք) արեան նուազութենէ կամ սակաւութենէ յառաջ եկած ամէն հիւանդութիւններու կը բուժէ, առանց գործածողին ախորժակը տկարացնելու, եւ երկոքին ալ գործ ամենէն ապշուցուն տեսակին եւ տրամին է ։

Փոքրը հասարակաց չափ է երեսփոխանի մը կամ բժշկապետի մը ։ Քէվէնի երկաթին չափ դիւրամարսելի է երկար չափով գործածուելէ ։

Գատարան փարիզի բժշկական ճեմարանին Պուշարտա ։

Քէվէնի երկաթը կը ծախուի 100 հատ ապակեղով չիշը 5 ֆր· 100 » չիշը 3 ֆր· Ընդհանուր մեծաքանոց փարիզի մէջ տէպօզ—Աւէ պուլեվը 14· Լեվկ ժէնոախի քով, եւ ամեն գեղագործներու ։

Քէվէնի կենդանի եւ վերոյիշեալ դարմանին դրօշմանիշը պէտք է պատհանիլ ։

---

10. CENTIG. ափսով չիշը 3 1/2 ֆր·

ՄԷԼԱՆՕԺԷՆ

ԱՒՐՄԱՆ ՄԱՋԻՔ ՆՈՐԱԿԱՆՈՒ ԳԵՂԱՋԱՆՑ ԴԵՂ

Փարիզի հարթաբազդագործական դիտաբեմանց ընկերութենէն չրքաղամուած վարձատրուած, որ մէկ վարկեանէ մէջ եւ ամէն գոյնով կը ներկէ մազերն ու մորթը, առանց մորթին ձգտելու եւ առանց քնաւ հոտ մ'արձակելու ։ Ա յս ներկը մեկուս, հինգ գործածութեանն ամենէն պերճագեղն է ։

Պատճառէ Տէլլա Սուազայի, Զօպան—օղլուի եւ Քիւչիւքանի դեղարաններէն ։

Գին 6, 12 եւ 15 ֆրանք ։

VESICATOIRE D'ALBESPEYRES

ԽԱՐԱՆ ԱԼԲԷՍՊԷՅՐԻ·

Ը· Կազմիչ, Թուրքիոյ եւ Մեծաւոյ Նահանգաց դիւանագործական հիւանդանոցներուն մէջ ընդունուած է, եւ արագ ու կամուտոր ներգործութիւն ունի։ Մէն մի թուղթ իր կանոնաւ կտրի Ալպէսպէյրի առորագրութիւնը պէտք է ունենայ ։

փարիզ, Ֆոպուր Մէն—Ջրնի փողոց, թիւ 78. եւ ամէն դեղագործաց քով կը գտնուի ։

CAPSULES DE RADUINAU GOPAHU

ROB BOYVEAU LAFFECTEUR

ՐՕԲ ՊՕՎԱՎ ԼԱՖԷՔԹԷՕՐ

Հաւանութիւն առացած Գաղղիոյ, Պէլճիոյ, Աւստրիոյ եւ Ռուսիոյ մէջ եւ Տօքթոր Ֆիլիոս Ա.Է.Ն—Ֆէրմէի առորագրութեամբ վաւերացած ։

Ախտին ժաքթոյ գեղիւսն մէջ այս չիրուպը միշտ առաջին տեղը բռնած է, քանի որ ազգաբնութեամբը ար 25 տարիէ ի վեր փորձով հաստատուած է, եւ քէ ախ միշտ յառաջական յաղագրութեամբը ։ Հիմնովին կը բուժէ առանց անդիկի, տարիի հիւանդութիւններըն ։ որքան խոյր եւ ծննդաբերութիւնէ ու չափահասութենէ պատհառեալ հիւանդութիւնները։ Նամնապէս եւ մանուկնդ քէ նոր եւ քէ հին տարածախիկ հիւանդութիւնները՝ որք քօթոհիւսի անդիկով եւ իսարիւ ալ բօթանեամով չեն բուժուիր։

կը գտնուի փարիզ Բիւէր փողոց 12, եւ ի· Պօլիս եէնի ճամի փողոց թիւ 16, 18, 20, 22 Տէլլա Սուազայի Պ· Ծանոնիի Օճանիոխի Վէլիցի Զօպանօղլուի Փասպոգեանի եւ Ալիքեանի դեղարաններուն մէջ ։

ԷՄՈՒՈՒՏ HÉMORRHOÏDES

ԸՐՈՒՏԻՒՆ ԻՆԴՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՏՈՒԹՈՒՐ ԼՊԱԼԻՍ ՍՔՕՐՏԻՄԱՎ ՇԻՆՈՒԱԾ ՀԱՅԱՏԱԳՂՆԵՐՈՎՆ ԱՒ ՕՄԱՍՏԱՁՕՎ·

Ա՛յս հատագեղն եւ բժշկական որ փարիզի Պէլճիոյ Աղգլիոյ եւ Իտալիոյ բժշկական ճեմարանաց հաւանութիւնն ստացած, եւ Ռուսիոյ կայսրութեան խորհրդէն արտօնութիւն ստացած են իսկ նշանաւոր յատկութիւններ ունին. ցաւերը մէկէն ի մէկ կը կտրեն եւ արեան հոսուքն ալ քանի մ'ատեր մէջ կարգի կը դնէ՝ առանց կրկնութեան փոնգի ։

Ա.քսթոհամի հատագեղին չիշն է 3 ֆր·—Ա.քսթոհամի հինգը 4 ֆր·—Ա.քսթոհամի քսանեակը 3 ֆրանք ։

կը գտնուի Ի· Պօլիս ֆանղիւք հղբարց Գասապեանի, Ջանեմի եւ Ազգային գեղարաններէն ։

Փարիզ
Ռիւ Տի· Հաւր
թիւ
1

Դեղատոր դեղարաններէն կը գտնուի

ԼԻ ՏՕՐԻՈ ԲԻԼԼՒՐ

Մորիի բնաւոյց եւ գտնոյ թարմատեսան եւ գերազանց հատոր ակնոցներ խիստ հարկաւոր եւ բնաւոր օգտակար ։

Լ· Թ· Բիվէրէն հնարուած հազարի հիմքով Ընդհանուր մեծաքանոց փարիզ Պուլվար ար Պ Թաւսար թիւ 40 ։

Eau et poudre Dentifrices

PERFECTIONNÉES DU DOCTEUR

J.V. BONN

ԱԿՈՒԱ ՀՈՐՄԱՑՆՈՂ, ՋՈՒՐ ԵՒ ՓՈՇԻ ԿԱԶՄԱԲԵԼԱԳՈՐԾԱԿԱՆ,

ՏՈՔԹՈՐ Ժ· Վ· ՊՕՆ ԲԺՇԿԻՆ

Ա՛յս ջուրն եւ փոշին ուրիշ ամէն ջուրերէ եւ փոշիներէ գերազանց են իրենց անուշ հոտաղիւ եւ ոգտակար յատկութեամբ են անանց ամէնէն ալ հարիւրին 40 վար գնով կը ծախուին ։

Ամէն գլխաւոր գեղավաճառաց եւ անուշահոտութիւնք վաճառողաց քով կը գտնուի

ՄԱՆՈՒԱՑԻ ՋՈՒՐ ԵՒ ՓՈՇԻ ԿԱԶՄԱԲԵԼԱԳՈՐԾԱԿԱՆ,

ՏՈՔԹՈՐ Ժ· Վ· ՊՕՆ ԲԺՇԿԻՆ

Ա՛յս ջուրն ու փոշին ուրիշ այս տեսակ ջուրերէն ու փոշիներէն հարիւրին 40 ամ ժան գնով կը ծախուին ։ քանզի անուշահոտութեան եւ օգտակարութեան կողմէ պատճառն ալ կը գերազանցին

Ամէն գլխաւոր գեղավաճառաց, վարսավարաց եւ հոտավաճառաց քով կը գտնուի

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE INSURANC COMPANY

ՆՕՐԹՀ ՓՐԻԹԻՇ ԵՒՆ ՄԷՐՔԱՆԹԻԼԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Ա.Ի.Ը.

Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ	2,000,000
Վճարեալ դրամագլուխ	250,000
Պահեստի դրամ հրդեհ	
Հի հիւսէն դոյացեալ	596,000—846,000
1872ին հրդեհի վնաս հատուցիք	794,000

NORTHERN ASSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹՀԷՐՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Ա.Ի.Ը.

Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ	2,000,000
Վճարեալ դրամագլուխ	100,000
Պահեստի դրամ հրդեհ	
Հի հիւսէն գոյացեալ	250,000—350,000
Զուտ հատոյք	270,000

Աստղագրեալք՝ իրենց բազմամիւս յանախորդաց եւ այլ քաղաքիս ընդհանուր հասարակութեան կը յանձնարանեն այս իրենք վերոյիշեալ երկու ընկերութեանց ներկայացեալ գործակատար ընտրուած լինելով ։ այնուհետեւ դրութեան մէջ ամէն կը դանուին, որպէս հրդեհի դէմ ապահովութեան մեծ գործառնութիւններ կը մատուցանեն ։

Ապահովութեան կոպէդրութիւնները կը բարկանան հիմք ընկերութեանց ամէն համեմատական բաժանում մը ։ և այսպէս ապահովութեան եւ գերազանց ընկերութիւնն ալ կրնայ ապահովութիւնն յըստ նպաստու ընդունիլ ։

Գրեթէ ամէն կարգի վաճառ ապահովութիւնք կրնան ընդունիլ ինչպէս ներքին գաղաթիայ և Պօլսոյ մէջ նոյնպէս մօտակայ քաղաքներէն գործերը և պատառները ։

Գիներուն եւ ապահովութեան տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել Միացեալ ընկերութեանցս գրասենեակը Գալաթիոյ Բերէզմոզ թաղին մէջ Պաղանի խան թիւ 3 ։

Ի թղթոյ գործակատարը
Վ· Ի· ՍԻՒՍԱՆ ՓԻԼԻՆ ԵՂԻԱՍԵԱՆ

LLOYD SUISSE

ԼՈՅԴ ՍԻՒԻՍ

Ապահովագրութեան ընկերութիւն գտնուի Ժընեւ և ներկայ տարի տարածեր գործառնութիւնը վաճառից գրի.

Ի ՎԻՆԹԻԹՈՒՐ

Կրակահարէ վաճառք, գրամ եւ այլն, ծովու եւ ցամաք վրայ երթեւեկող հիւանդներուն եւ Օսմանեան շոգենաւերով եւ առագաստանաւերով եւ ցամաքի վրայ ալ երկաթուղիներով փոխադրելու պատճառով գրի ինչպէս նաեւ բոլոր տեսակ ապրանք պրկուած լեցուն դատարկներ եւ ծրարներ ։

Ասելի մանրամասն տեղեկութեան համար պէտք է դիմել առ

Ընդհանուր Գործակալ	Գործակալ
ՀԱՐՄԱՆ ՀԷԼՊԻՆԿ	ԱՂԷՔՍԱՆԴՐ ԲԻԲԻԼՋ
Ի Զմիւռնիա	Ի Պաշտէ գործս

Լ. Ա ԺՈՐՈՆՏ

ԱՊԱՀՈՎԱԳԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀՐԴԵՀԻ, ԱՁԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՆԱՄՆՕՑ

ՆՈՏԱՐԱՅԻ ԴԷՄ

Կրակահովէ, տուներ, կահաւորներ, վաճառանոցներ, վաճառքներ եւ այլն եւայլն, մինչեւ ամէն տեսակ վնասէ չէնքերը հրդեհի դէմ եւ անառակ կատարած դէմ, չափաւոր գնով եւ չտհատէտ պայմաններով թէ կ· Պօլսոյ եւ թէ թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքաց մէջ, գնատ մը պատահած ժամանակ, ատորագրեալն ամենիմարդկ կը կատարէ ճշդիւ եւ ուղղութեամբ բոլոր յանձն առած պայմանները ։

Ասելի մանրամասն տեղեկութեան համար պէտք է դիմել առ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼ ԹՈՒՐՔԻոյ համար
ԱՂԷՔՍԱՆԴՐ ԲԻԲԻԼՋ Ի ՊԱՇՏԷ ԳԱԼԱԹԱ